

פרשת לך לך תשפ"א לפ"ק

זמני עיה"ק ירושלים תובכ"א:

הלקה"י - 4:15 / צאת השבת [ר"ת] - 6:08

פניני הרמ"א

יו"ל ע"י "קהילת הרמה" בירושלים עיה"ק תובכ"א
שע"י יוצאי ישיבה הרמה דלונדון יצ"ו

בנשיאות עט"ר מרן ראש הישיבה הגאון רבי אליקים שלעזינגער שליט"א

מפניני רבינו:

ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה. (יב. ב.), פירש"י ואברכך בממון, עיין חובות הלבבות בשער הבטחון ג' מיני עשירות הם לברכה, לקללה, ושאינם לא לברכה ולא לקללה, ומבאר שם באורך כי מי שנתעשר ומועיל לו להתחזק בתורה ועבודה זהו לברכה, ואם עי"ז ממעט תורתו זה לקללה, ואם נשאר במצב שהיה, לא הועילה העשירות ולא הפסידה לו, סוף דבר כי שלשת הגדרים לא מן השמים המה נגזרים אלא האדם במעשיו קובעם אם לברכה אם לקללה. ולפי"ז אפשר שנאמר כאן ואברכך בממון, ואגדלה שמך מבואר במדרש שיזכה לקרב רחוקים לאמונת הבורא, ועל ידי זה והיה ברכה ר"ל העשירות תהיה לברכה.

(מתוך ספר בית אב עה"ת ח"א)

ויעבור אברם בארץ עד מקום שכם. (יב. ו.), ברש"י, להתפלל על בני יעקב כשיבואו להלחם בשכם ע"כ. כי כן ענין תפלה, כשמתעורר אדם לאיזה ענין בלי סיבה קדומה, סימן ורמז שיתפלל, ע"ז וזש"כ עד שכם כיון שנתקע בשכם בדרך הליכתו והרגיש שיתעכב שם נתעורר שצריך להתפלל על מה שיקרה כאן.

(שם)

ענבי הגפן בענבי הגפן...

שפתותינו מרחשין ברכת מזלא טבא כפולה מול פני הו"כ עט"ר מרן ראש הישיבה שליט"א, לרגל השידוך אשר במעונו משני הצדדים, החתן הבחור המופלג בתוי"ש כמר נפתלי קרישבסקי נ"י, נכד לבנו הגאון רבי מאיר שלעזינגער שליט"א, עב"ג הכלה החשובה בת בנו הגאון רבי עמרם שלעזינגער שליט"א ר"מ בישבה"ק עץ חיים בעיה"ק ירושלים ת"ו

* * *

ויה"ר שיהא הקשר של קיימא, בורא עולם בבנין השלם זה הבנין, ומרן שליט"א יזכה לראות נחת מבנין מפואר זה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אמן

מאמר "יראת השם טהורה"

[מתוך ספר בית אב שיחות – נאמר בהיכל הישיבה שנת תש"נ לפ"ק]

והנה איתא **בנפש החיים** (שער א פ"ו בהגהה), וז"ל: "וזה היה קודם החטא לא היה כלול אז רק מעולמות וכחות הקדושה לבד ולא מכחות הרע אבל אחר החטא נכללו ונתערבו בו כחות הטומאה והרע וממילא עירב אותו עי"ז גם בהעולמות והוא כלול ומשותף מכולם והם מתעוררים ומשתנים כפי נטיית מעשיו והוא ענין עץ הדעת טו"ר" ע"כ, משמע אשר לא רק שבלב האדם עצמו נוצר מציאות נטיעה לרע בעסקו במעשה טוב שיצה"ר מחטיאו ומושכו לנגיעה רעה, אשר לפני אכילת עץ הדעת לא היה שייך זה כלל, אלא כיון שהלך לעשות דבר טוב מה ענין ליצר הרע לכאן והיו מעשיו שמן רוקח נקי וטהור וע"י ההתמזגות נברא הזכוב היושב בין מפתחי הלב, אלא נראה עוד יותר שמעיקרא אם אדם היה הולך לעשות טוב לא היה שייך כלל שתבא תקלה על ידו אפילו שלא במתכוון, כי התקלה משורש הרע ומה לרע עם טוב, אולם ע"י שנתערב רע בטוב יתכן שבאמצע מעשה הטוב יכשל בשוגג במעשה רע ג"כ, והוא חידוש נפלא שנשמע מדברי רבינו הגר"ח.

ובזה נבין מה שאחר המלחמה במסי"נ והנס הנפלא לכבוד שמים שנעשה לאברהם לנצח המלחמה א"ל הקב"ה אל תירא, ואמרו ז"ל (עי' רש"י טו. א.) מפני שהיה אברהם ירא פן הרג צדיק או יר"ש אחד, הרי יתכן שיהיה כדבר הזה מחמת התמזגות רע בטוב שבמלחמת מצוה לשם שמים עלול להכשל בכאלה ואם כן לא כדאי כל העסק, כי מעט זכובי מות יבאיש יביע שמן רוקח כאמור, וזה היה פחדו של אאע"ה.

אחרי שנתבאר בפרשת נח ענין התערבות טוב ורע ע"י אכילת עץ הדעת, נבין כמה גדולה וכבדה מעתה עבודתו של אדם להגיע לידי עבודת ד' טהורה בלי תערובת רע. נאמר יראת ד' טהורה עומדת לעד, משמע שיש יראת ד' שאינה טהורה בתערובת רע ח"ו, אבל היא לא עומדת ומתקיימת. ואיתא בקהלת (י. א.) זכובי מות יבאיש יביע שמן רוקח, ואמר מרן (הגרי"ז מבריסק) זצ"ל ששלמה המלך לא צייר לנו כמה גדולים הם זכובי מות אלה ובאיזה כמות שמן רוקח מדובר בזה, ואם כן צריך לומר שאפילו תהיה חבית גדולה מאד של שמן רוקח והזכוב קטן מאד כבר מבאיש מביע את כל השמן רוקח, כי יראת ד' כזו כבר אינה יראת ד' טהורה.

ועד כמה האדם עומד בנסיון זה של תערובת רע בטוב נוכל להתבונן מפרשה זו, דכתיב וירק את חניכיו (יד. יד.), ואיתא בגמרא נדרים (דף לב.) שהוריקו בזהב, ופי' בדעת זקנים לבעלי התוספות שלא יהא לבם נוטה אלא להצלת נפשות, והיינו שלא יהיה להם שום נגיעה כלשהוא במלחמות מצוה זו, אע"פ שבודאי הלכו במסי"נ ממש לקידוש ד' כדאיתא במדרש (מג. ב) כי בדרך הטבע לא היה כל סכוי שאברהם ינצח המלחמה נגד חמשה המלכים אלא שהלכו להרוג או ליהרג, כלשון המדרש, ועכ"ז כל כך גדול הוא כחו של יצה"ר גם בזאת להכניס בלבם יצר שלל, ולא מצא אאע"ה שום עצה אלא להוריקן בזהב כדי להיות בטוח שתהיה כוונתם שלמה להצלת נפשות ולקידוש ד'.

כלום בטוחים שד' מינים שלנו כשרים מדאורייתא, דאם ח"ו בהם איזה פסול נמצא שההולך לשם ומתחייב מדאורייתא מבטל מצות עשה.

וספרתי זה לכמה אנשים ולא הבינו כלל, באמרם "הלא זו מצוה דאורייתא" ... כי אכן דורות הראשונים היו קרובים ליראת חטא, וכהיום רחוקים מזה ביותר, וכבר ביארתי בזה הגמרא ברכות (דף לה:): דורות הראשונים היו מכניסים פירותיהם דרך מעשר ודורות אחרונים מכניסים דרך טרקסמון לחייבם במעשר, אשר ביאור הדברים שפחדו מחטא פן לא יוכלו לדקדק כראוי בקיום תרו"מ, והיום מחפשים ופחד חטא לא יודעים מהו.

כלל הדברים כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, ויראת ד' היא חכמה שהתורה והמצוה לא תהיה נעשית מפני שאני רוצה בזה, אלא מפני צויו ורצונו ית"ש, וממילא לא יתכן שתהיה נעשית אם יש בה ח"ו אפילו מעט מהמרת רצונו ית', אם לימוד תורה שלנו נובע מיראתו ית"ש ויהיה בבחינת יראת ד' טהורה אז יש קיום לתורה זו.

ואל ידמה אדם שלהשגה זו יש זמן כשיהיה בא בשנים, אינו כן אלא דבר זה צריך חינוך מימי נעורים, אחרת לא יגיע לזה לעולם, וכדמצינו אצל אברהם אבינו נאמר וירק את חניכיו שהוריקו בזהב כדי שיכוונו לשם שמים (נדרי דף לב.), ואיתא במפרשים חניכיו מלשון חינוך הוא חנכם לכך מנעוריהם.

וכן הוא ברמב"ם יסוד נפלא בהלכות תשובה (פ"ה ה"ה) וז"ל: "לפיכך כשמלמדין את הקטנים ואת הנשים וכלל עמי הארץ אין מלמדין אותן אלא לעבד מיראה וכדי לקבל שכר עד שתרבה דעתן ויתחכמו חכמה יתרה מגלים להם רז זה מעט מעט ומרגילין אותן לענין זה בנחת עד שישגיגוהו וידעוהו ויעבדוהו מאהבה" ע"כ, והוא יסוד בחינוך.

זוהי המדה הנקראת יראת חטא אשר נתבאר באורך במסילת ישרים (פרק ג) בביאור ימשמש אדם במעשיו, דהיא החקירה אפילו במעשים טובים עצמם לחקור ולראות היש בענינם איזה פניה אשר לא טובה או חלק רע, וביותר בפרק יראת חטא שזוהי מדרגת האנשים השלמים יעוי"ש בפרק כד, כי עיקרה יראה מן החטא שלא יכנס ויתערב במעשיו מחמת פשיעה או התרשלות והעלם והנה ע"ז נאמר אשרי אדם מפחד תמיד, והאריך שם שזה היה פחדם של גדולי עולם.

ועד כדי כך היה פחדו של אברהם שלא יכשל בחטא גם בעשיית מצוה, שכאשר אמר לו הקב"ה בשורת לידת יצחק אמר אברהם לו ישמעאל יחיה לפניך (יז. יח.), ופירש"י, ביראתך. הביאור שפחד פן ח"ו לא יהיה בכחו לחנך את יצחק להיות שלם ביראת השם בדור ההוא, והלואי שישמעאל שכבר נולד יהיה שלם ביראתו ואיך יקח אחריות על חינוך בן נוסף. אע"פ שכל מעלתו של אברהם היה לצוות בניו וביתו אחריו לשמור דרך ד', וכמה עצומה המצוה להעמיד עוד בן ודורות ממנו, אבל כיון שפחד החטא היה לו פן יתערב במצוה זו דבר שלא כהוגן כל המצוה הלזו אינה כדאי.

והוא גופא מה שאמרו ז"ל (עי' רש"י כה. יא.) כשרצה לברך את יצחק וראה עשיו יוצא ממנו לא רצה לברך אמר אמתין עד שיבא מי שהברכות שלו ויברכנו.

וכמה רחוקים אנו מדרך זו בדורותינו, זה עתה ראיתי מודעה רעשנית מירושלים שחיוב ומנהג ישן שבחג הסוכות ילכו עם ד' מינים לפניו מן החומה כדי לקיים מצוה ד' מינים דאורייתא [לשיטת הרמב"ם]. ואכן לא היה מנהג כזה מעולם, אלא אני זוכר שאיזה נערים התעוררו לעשות כן וכשספרתי זה למרן (הגרי"ז מבריסק) זצ"ל אמר לי מה לך לצרה הזאת, וכי

קול צהלה ורנה...

ברכת מזלא טבא מול פני ידידנו החשוב והאהוב, הבחור
החשוב והמצויין, פאר המעלות, מוכתר בכתרה של תורה
ובמעלותיה, משים לילות כימים להמית עצמו באהלה של
תורה, מעמודי התווך דקהלתינו הק', ידידנו וידיד ה'

ה"ה אליהו פרץ פיין נ"י

נכדו האהוב למורנו הגאון הגדול רבי חיים אליעזר שלעזינגער שליט"א (ראש כוללנו

בלונדון יצ"ו) ונינו של מרן רבינו ראש הישיבה שליט"א

לרגל בואו בברית האירוסין בשעטומ"צ

עב"ג הכלה החשובה והצנועה, בת הגאון רבי אברהם דוד בינדער שליט"א

מבענזיוניסט נ. י. יצ"ו, ר"מ בישיבה"ק אלכסנדר, בן הגאון הצדיק רבי מיכאל

בינדער שליט"א ראש ישיבת סטנפורד יצ"ו

וברכתינו תרננה שפתינו, שיהא הקשר של קיימא, והבנין עדי

עד, ויזכה לבנות בית נאמן לה' ולתורתו, לראות בנים וב"ב

עוסקים בתומ"צ מתוך הרחבת הדעת אמן